

# บทที่ 1

## บทนำ

### ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และด้านวัฒนธรรม มีการจัดระเบียบทางสังคม กระจายไปในสังคมโลกและระบบเศรษฐกิจสากลที่ประเทศต่าง ๆ จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเตรียมคุณภาพของประชากรจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้มีคุณภาพ และสามารถปรับตัวให้อยู่รอดโดยสอดคล้องกับสภาวะโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 1) นอกจากนี้การศึกษายังเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม คิดเป็น ทำเป็น พึ่งตนเองได้ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สร้างสรรค์สังคมที่สงบสุข มีความรัก ความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรอบรู้ มีความสามารถที่เป็นสากล ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 1) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ระบุไว้ในมาตรา 43 ที่เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่า และในมาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ปรักปรำ การศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้สึกละเอียดซึ้งสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษายุทธศาสตร์ของรัฐบาลตามมาตรา 289 โดยไม่จำกัดมาตรา 43 และมาตรา 81 ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งจะเชื่อมโยงงบการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่ได้มีการระดมสรรพกำลังทุกส่วนในสังคม เพื่อให้การจัดการศึกษาได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลต่าง ๆ คือ ผู้ปกครองครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน รัฐ เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่น ตลอดจนสื่อมวลชน จะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอน (กรมวิชาการ. 2543 : 34)

การบริหารการศึกษาไทยนั้นแม้จะได้มีวิวัฒนาการมากกว่า 100 ปี แต่ก็ยังมีรูปแบบการบริหารในแนวตั้ง ความเข้มของอำนาจยังรวมศูนย์บังคับบัญชา อยู่ในส่วนกลางอย่างเด่นชัด การกระจายอำนาจยังเป็นการแบ่งปันภารกิจจากเบื้องบนสู่ระดับการปฏิบัติ บทบาทของคณะกรรมการการศึกษาแต่ละระดับยังไม่ชัดเจนในการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการบริหารการศึกษา ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางการศึกษาของไทยทั้งด้านแนวคิดองค์ความรู้ ตลอดจนกระบวนการบริหาร จึงมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ทำให้การจัดการศึกษาของไทย ค่อนข้างล่าช้ากว่าประเทศอื่นที่มีการพัฒนาในเวลาใกล้เคียงกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หาวិธีการที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาไทยได้รับการพัฒนาให้มีปริมาณและคุณภาพ สามารถที่จะแข่งขันกับสังคมโลก ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 22)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องใช้กระบวนการและวิธีการที่ละเอียดรอบคอบ การกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาต้องชัดเจนและปฏิบัติได้ ดังนั้นผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาควรเป็นบุคคลที่มีความสนใจในการพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง มีความเสียสละ มีความเอาใจใส่ มีความประหลาดใจ ประวิติส่วนตัวและอาชีพการงานเป็นที่น่าเชื่อถือยอมรับของคนทั่วไป มีความรู้ มีการศึกษาดี มีประสบการณ์ และที่สำคัญต้องเป็นบุคคลที่ยึดถือคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องร่วมมือกับผู้แทนจากส่วนต่าง ๆ ดำเนินการคัดเลือกให้ได้บุคคลที่จะเป็นตัวแทนที่มีคุณภาพ แต่ในปัจจุบันวิธีการดำเนินการคัดเลือกยังไม่มีมาตรฐาน จึงได้ยึดเอาความต้องการพื้นฐานและความคาดหวังของประชาชนและสถานศึกษาแต่ละท้องถิ่น ในการที่จะดำเนินงานบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เบื้องต้น ซึ่งการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาแต่ละท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมทาง

ภูมิศาสตร์และความต้องการในการพัฒนาของประชาชนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน

เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษานับเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในเรื่องการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประกาศใช้กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวน 9 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการจะมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผนในการบริหาร และพัฒนาสถานศึกษา กำกับดูแล ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 8)

จากการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ คำนวณถึงพบว่าปัญหาในการดำเนินงานในหลายด้าน เช่น ด้านการประสานงานและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการให้คำปรึกษาสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ดังที่ ประยูทธ เจริญชัยภูมิ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการ โรงเรียน พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการ โรงเรียนที่สำคัญ คือ ด้านการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน คณะกรรมการที่มาจากประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเพราะมีความหว้อหวั่น ด้านการให้คำปรึกษาสนับสนุนและร่วมบริหารงบประมาณของโรงเรียน นอกจากนี้ เจริญชัยภูมิ (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โรงเรียน พบว่าคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีสถานภาพต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงานแตกต่างกัน

โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีสถานศึกษาที่เกิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 46 แห่ง ได้มีตัวแทนจากสถานศึกษา และจากองค์กรต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าไปทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บางครั้งการทำงานร่วมกันระหว่างครูที่อยู่ในโรงเรียนกับบุคคลภายนอกโรงเรียนก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมา เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้อยู่ในโรงเรียนอาจจะยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการประชุม บางครั้งไม่เข้าร่วมประชุมทำให้การทำงานของโรงเรียนเกิดมีปัญหาลังผลกระทบ โดยตรงต่อนักเรียน ยิ่งโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งมีความสำคัญ โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ คณะกรรมการสถานศึกษาก็คัดเลือกได้ง่าย ซึ่งคนที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาทำงานต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ต่างจากโรงเรียนที่มีขนาดกลางและเล็ก เมื่อเข้ามาทำหน้าที่แล้วอาจก่อให้เกิดปัญหาส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 3, 2547 : 3)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหาร สถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่จะนำไปใช้ถึเป็นแนวทาง ในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การบริหาร การศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวิสัยทัศน์ของ โรงเรียนตามที่กำหนดไว้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพแตกต่างกันและสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันว่าจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง ในด้านใดบ้าง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3



สกลนคร เขต 3 ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน

4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาต่อการปฏิบัติงาน ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนดตามคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้



### สมมุติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 แตกต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 แตกต่างกัน

## ขอบเขตการวิจัย

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกชนคร เขต 3 จำนวน 406 คน โดยจำแนกเป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำนวน 92 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 46 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 46 คน และคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา จำนวน 314 คน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 46 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 46 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 46 คน ผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 46 คน พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 65 รูป และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 65 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางครั้นและมอร์แกน (Krejeic & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวม 382 คน แยกเป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำนวน 86 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 43 คน ครูผู้สอน จำนวน 43 คน และคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 43 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 43 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 43 คน ผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 43 คน พระภิกษุสงฆ์ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 62 รูป และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 62 คน

### 2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

#### 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น

2 กลุ่ม คือ

1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ได้แก่

(1) ผู้บริหารสถานศึกษา

(2) ผู้แทนครู

2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา

ได้แก่

(1) ผู้แทนผู้ปกครอง

(2) ผู้แทนองค์กรชุมชน

- (3) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (4) ผู้แทนศิษย์เก่า
- (5) ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา
- (6) ผู้ทรงคุณวุฒิ

#### 2.1.2 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 451 คน ขึ้นไป
- 2) ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121–450 คน
- 3) ขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คน

#### 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนที่กล่าวถึงบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 13–16) ใน 4 ด้าน คือ

##### 2.2.1 ด้านวิชาการ

##### 2.2.2 ด้านงบประมาณ

##### 2.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

##### 2.2.4 ด้านการบริหารทั่วไป

#### นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับการดำเนินงานที่กระทำอยู่ในปัจจุบันของสถานศึกษา ในเขตอำเภอ บ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา ในเขตอำเภอบ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียน

การสอน สภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรับทราบ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะส่งเสริม สนับสนุนการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 คำนงมาประมาณ หมายถึง การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจัดตั้งและรับผิดชอบการใช้จำนองประมาณของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด และให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการขอระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ ฯลฯ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดการรายได้ของทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งนี้ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

1.3 คำนบุดลากร หมายถึง ปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 คำนบริหารทั่วไป หมายถึง ให้ความเห็น เสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และรับทราบ ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวนตามขนาด ได้ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. 2547 : 3)

2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่



120 คนลงมา

2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 – 450 คน

2.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 451 คนขึ้นไป

3. สถานภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3 จำนวนเป็น 2 สถานภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่

3.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ได้แก่

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3

3.1.2 ผู้แทนครู หมายถึง ตัวแทนครูสาขาวิชาปฏิบัติการสอน ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3

3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา ได้แก่

3.2.1 ผู้แทนผู้ประกอบการ หมายถึง ตัวแทนผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3

3.2.2 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ตัวแทนจากองค์กรชุมชน ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3

3.2.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3

3.2.4 ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง ตัวแทนศิษย์เก่า ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกฉนศร เขต 3

3.2.5 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา หมายถึง ตัวแทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

3.2.6 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลและสารสนเทศสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเองและเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชนต่อไป

2. นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาของตนองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น